

PSIHOLOGIJA PREUČUJE: **DUŠEVNE POJAVE, OSEBNOST, OBNAŠANJE**

DUŠEVNI POJAVI SO PREPLETENI IN MED SEBOJ POVEZANA DUŠEVNA DOGAJANJA – VSE TISTO, KAR SE DOGAJA V NAŠI NOTRANJOSTI DELIMO JIH NA: **DUŠEVNE FUNKCIJE** (MIŠLJENJE, ČUSTVOVANJE, MOTIVACIJA), **DUŠEVNE PROCESSE** (ODVLAJAJO SE V NEKEM ČASOVNEM ZAPOREDJU), **DUŠEVNA STANJA** (NAČINI OBSTAJANJA DUŠEVNIH POJAVOV – RAZPOLOŽENJA, OBČUTJA), **DUŠEVNE LASTNOSTI** (ZNAČILNOSTI NAŠEGA OSEBNEGA DELOVANJA, PO KATERIH SMO SI MED SEBOJ PODOBNI, A SE KLJUB TEMU LOČIMO – DELAVNOST, VZKIPLJIVOST, MIRNOST)

OSEBNOST: DUŠEVNI POJAVI SO PRI VSAKEM POSAMEZNIKU PREPLETENI NA POSEBEN IN SVOJSTVEN NAČIN, TO JE OSEBNOST. K OSEBNOSTI SODI TUDI FIZIČNI IZGLED. OSEBNOST JE RELATIVNO TRAJNA PSIHO-FIZIČNA CELOTA. SKOZI ŽIVLJENJE SE RAZVIJA IN S TEM SPREMINJA.

OBNAŠANJE: ODVISNO JE OD OKOLJA, ČASA, RAZPOLOŽENJA. OBNAŠANJE ODSEVA NAŠE DUŠEVNO STANJE.

INTROSPEKCIJA (SAM SEBE, SUBJEKTIVNO, NA ZAČETKU, OPOREKANJE) **EKSTROSPEKCIJA** (ZUNANJE OPAZOVANJE, OPAZOVANJE REAKCIJ) BEHAVIORISTI – ZAGOVORNIKI EKSTROSPEKCIJE

NEZNANSTVENO PROUČEVANJE: VSAKODNEVNO, (LJUDI, KI JIH PRVIČ SREČAMO...) NEKRITIČNO, NEPREVERJENE INFORMACIJE, PREDSDOKI

ZNANSTVENO: KRITIČNI RAZUM, INFORMACIJE ZBIRAMO SISTEMATIČNO (NAČRT RAZISKOVANJA, UPORABA METOD, MOŽNOST PREVERJANJA), METODE

TEORETIČNI CILJI: 1. OPISOVANJE 2. POJASNEVANJE **PRAKTIČNI:** 3. NAPovedOVANJE 4. SPREMINJANJE

TRILOGIJA DUŠE: OSNOVA ZA DELITEV DUŠEVNEGA V 3 VELIKE SKUPINE DUŠEVNIH PROCESOV: 1. MOTIVACIJSKI PROCESI 2. ČUSTVENI PROCESI 3. SPOZNAVNI PROCESI

TEMPERAMENT: JE NAČIN ČUSTVENEGA ODZIVANJA IN DELOVANJA IN JE V VELIKI MERI PODEDOVAN.

LASTNOSTI: IMPULZIVNOST, RAZBURLJIVOST, MIRNOST, NEODZIVNOST

ZNAČAJ: POD VPLIVOM OKOLJA IN VZGOJE, POVEZUJEJO SE Z VOLJO: DELAVNOST, RESNICOLJUBJE, OBREKLJIVOST, POŠTENOST

4 TIPI TEMPERAMENTA:

1. KOLERIK – ŽOLČ – VZKIPLJIV, HITRO MENJA ČUSTVA, PESIMIST

2. SANGVINIK – KRI – V SREDIŠČU POZORNOSTI, GOVORNIK

3. MELANHOLIK – ČRNI ŽOLČ – PESIMIST, GLOBOKO ČUSTVUJE, VENDAR O TEM NE GOVORI, ZAMORJEN

4. FLEGMATIK – SLUZ – MIREN, SE NE SEKIRA

RENE DESCARTES: ČLOVEKU JE VSE ŽE PRIROJENO **JOHN LOCKE:** ČLOVEK SE RODI PRAZEN, BREZ MISLI IN IDEJ

1879 WILHELM WUNDT V LEIPZIGU USTANOVI PRVI ZNANSTVENI PSIHOLOŠKI LABORATORIJ. ZAČETEK ZNANSTVENE PSI., HOTEL JE POVEZATI SESTAVNE DELE DUŠEVNOSTI V ŠIRŠE STRUKTURE. **INTROSPEKCIJA.** NJEGOVA SMER JE ELEMENTARIZEM. **1924 – FRANCE VEBER – OČRT PSIHOLOGIJE 1950 – MIHAJLO ROSTOHAR** USTANOVI ODDELEK ZA PSIHOLOGIJO NA UNIVERZI V LJUBLJANI

TEORETIČNE PANOG: OBČA PSIHOLOGIJA RAZVOJNA PSIHOLOGIJA

PRAKTIČNE: KLINIČNA PSIHOLOGIJA PEDAGOŠKA PSIHOLOGIJA

INTERVJU, VPRAŠALNIKI, TESTI, LESTVICE

OČENJEVALNE LESTVICE – KVALITETA IN KVANTITETA POJAVA – ŠTEVILSKA ALI NUMERIČNE, OPISNE, GRAFIČNE, KOMBINIRANE

EKSPERIMENTI:

GLEDE NA **METODE:** INTROSPEKTIVNI, OBJEKTIVNI

OKOLJE: NARAVNI ALI TERENSKI (NE MOREMO KONTROLIRATI POGOJEV, LJUDJE NE VEDO DA SO OPAZOVANI), LABORATORIJSKI (LJUDJE VEDO DA SO OPAZOVANI, POGOJI SO LAHKO NADZOROVANI)

ORGANIZIRANJE SKUPIN: ENOSTAVNI, EKSPERIMENT S KONTROLNO SKUPINO

FAZE EKSPERIMENTA: 1. OPREDELITEV PROBLEMA 2. HIPOTEZA 3. IZVEDBA 4. REZULTATI

SPREMENLJIVKE (VARIABLE)

NEODVISNA: TISTI POGOJI, KI GA NAČRTNO SPREMINJAMO (ŠT. OSEB) ODVISNA: TISTI POGOJI, KI SE POD VPLIVOM NEODVISNE SPREMINJA OBNAŠANJE JE

FUNKCIJA OSEBE IN OKOLJA.

INTERAKCIJA (SOVPLIVANJE): OD OSEBE IN NJENIH LASTNOSTI JE ODVISNO, KAKO SE BO OBNAŠALA V NEKI SITUACIJI, HKRATI PA JE OD SITUACIJE

ODVISNO, ALI BO NEKA LASTNOST OSEBE PRIŠLA DO IZRAZA ALI NE.

SAMOOPOZARJANJE: LASTNOST, KI NAM POVE, V KOLIKŠNI MERI SE NEKDO OPOZARJA NA TO, KAKO SE MORA OBNAŠATI V DANI SITUACIJI – PRIVZGOJENA LASTNOST.